

Krytyczna sytuacja w Polsce

Państwa zachodnie śledzą z niepokojem i uwagą strajki robotników, które objęły 88 przedsiębiorstw w regionie baltyckim, głównie zaś w Gdańsku. Strajkuje ponad 150 tysięcy robotników, którzy przedstawili władzom PRL 16 postulatów, by powrócić do pracy. Domagają się oni m. in. utworzenia wolnych związków robotniczych, prawa do strajków, bezpieczeństwa dla strajkujących, uwolnienia więźniów politycznych, dostępu wszystkich wybitnych do środków masowego przekazu, oprowadzenia skutecznego środkiem do zwalczania wielkiego kryzysu ekonomicznego, obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby, zamknięcia sklepów handlowych dla wysokich funkcjonariuszy, obalenia cenzury. By uzyskać wolność słowa mównicowo i pisanego, uczucia Komisji strajku jedynie uprawnione do przeprowadzenia rozmów z władzami itp. Szef KC Edward Gierek (na zdjęciu) obiecał uwzględnić podwyżkę poborów robotników oraz zrehabilitację reformy ekonomicznej. Inne jednak wymagania strajkujących o charakterze politycznym nie będą wzięte pod uwagę, ponieważ "sprzeciwiają się frontalnie systemowi socjalistycznemu". Prasa zachodnia wyraża poważne obawy wobec esencjalnej interwencji ze strony ZSRR. Ostatnio doszło już do rokowań pokojowych.

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZALOŻONY W 1920 ROKU

KURYTYBA — 26 SIERPNIĄ (agosto) — 1980 — Nr 3.691 — (33/80)

Mao Tse-tung bez kultu

Na ostatniej sesji Komitetu Centralnego postanowiono o słońcu z kultem personalnym w Chinach i z ubóstwianiem zmarłego dyktatora Mao Tse-tunga. Komisja Centralna partii oczekuje, że powinno usunąć portrety Mao z placów publicznych znajdujących się na każdym kroku. Zabrania się również stawiania pomników starym i zasłużonym liderom rewolucyjnym. To bowiem uchybia godności politycznej Chin.

Premier HUA GUOFENG, na ostatniej sesji KC postanowił skłonić z personalnym kultem Mao Tse-tunga. Ogromne portrety tego ostatniego zostały ograniczone do kilku. Inne usunięto z gmachów publicznych. Zabroniono również wnoszenia pomników na cześć zasłużonych weteranów chińskiej partii komunistycznej.

Wielkość polityków jest przekonaną, że bezpośrednio wybrani (dieretas) na gubernatorów, senatorów, deputatów i lawników w 1982 roku będą próbą odnowienia pełnej demokracji Kraju. Oni bowiem wykażą, czy ta demokracja jest drogą wolną, czy też zostanie zahamowana. Rząd federalny stoi przed trudnym pytaniem: czy osiągnie on w wyborach większość w Kongresie?

Ważność wyborów w 1982 r.

Wielkość polityków jest przekonaną, że bezpośrednio wybrani (dieretas) na gubernatorów, senatorów, deputatów i lawników w 1982 roku będą próbą odnowienia pełnej demokracji Kraju. Oni bowiem wykażą, czy ta demokracja jest drogą wolną, czy też zostanie zahamowana. Rząd federalny stoi przed trudnym pytaniem: czy osiągnie on w wyborach większość w Kongresie?

Wielkość polityków jest przekonaną, że bezpośrednio wybrani (dieretas) na gubernatorów, senatorów, deputatów i lawników w 1982 roku będą próbą odnowienia pełnej demokracji Kraju. Oni bowiem wykażą, czy ta demokracja jest drogą wolną, czy też zostanie zahamowana. Rząd federalny stoi przed trudnym pytaniem: czy osiągnie on w wyborach większość w Kongresie?

Wielkość polityków jest przekonaną, że bezpośrednio wybrani (dieretas) na gubernatorów, senatorów, deputatów i lawników w 1982 roku będą próbą odnowienia pełnej demokracji Kraju. Oni bowiem wykażą, czy ta demokracja jest drogą wolną, czy też zostanie zahamowana. Rząd federalny stoi przed trudnym pytaniem: czy osiągnie on w wyborach większość w Kongresie?

Pomnik zaś istniejące przekształcone będą na cele społeczne, kulturalne i rozrywkowe. Pozostaną jedynie kilka, by pamiętać o zasłużonych towarzyszu nie zaginęła całkowicie. Obserwatorzy zapobiegają wyrażając opinie, że decyzja KC partii chińskiej rehabilituje miliony młodzieży radkajki, która wzięła udział w tak zwanej Rewolucji Kulturalnej.

***

***

Ćwiczenie samolot brazylijski

EMBRAER — czyli Brazylijskie Zakłady Lotnicze w S. José dos Campos przeprowadziło ostatnio bardzo udaną próbę z najnowszym modelem brazylijskiego ćwiczeniowego samolotu wojskowego T-27, jest to najlepszy samolot przystosowany do lotów treningowych, jaki już ukazał się w różnych państwach.

Brigadier DELIO JARDIM DE MATTOS, minister Lotnictwa, uwielbiał się bardzo pochlebnie pod adresem nowego treningowego myśliwca brazylijskiego T-27, który zostanie nie tylko ucielony do krajowych sił lotniczych, lecz także powinien znaleźć licznych klientów zagranicznych.

EMBRAER — czyli Brazylijskie Zakłady Lotnicze w S. José dos Campos przeprowadziło ostatnio bardzo udaną próbę z najnowszym modelem brazylijskiego ćwiczeniowego samolotu wojskowego T-27, jest to najlepszy samolot przystosowany do lotów treningowych, jaki już ukazał się w różnych państwach.

Próbny lot tej maszyny odbył się w obecności ministra Lotnictwa Delio Jardim de Mattos i licznie zaproszonych gości. Pilotowany przez pułkownika Fernando Cabra, samolot wykonał nad lotniskiem trudne akrobacje, wykazując doskonałe zalety 26 techników pracowało nad fabryką tego modelu i to w rekordowym czasie — 4 miesiące. Począwszy od 1982 roku EMBRAER zamierza produkować 7 maszyn tego typu w ciągu miesiąca, z tego 3 maszyny przeznaczone będą na eksport, jego cena wyniesie 80 tys. dolarów — zgodnie z obietnicami rzeczoznawców. Samolot T-27 będzie udoskonalony ustawicznie tak, że w okresie najbliższych 30 lat nie zejdzie z linii produkcyjnej.

Pierwsze 169 maszyn T-27 zakupione zostaną przez Brazylijskie Siły Lotnicze i przeznaczone do lotów treningowych pilotów wojskowych. By ten samolot zainteresował zagranicę Kola Lotnicza, model T-27 naturalnej wielkości będzie wystawiony w W. Brytanii podczas wystawy samolotów najnowszej generacji. Prócz tego 22 reprezentantów EMBRAER na pięciu kontynentach dokonają propagandy o T-27 brazylijskim.

T-27 posiada system elektroniczny z pilotem automatycznym, może być uzbrojony w bomby, rakiety i karabiny maszynowe, zdolny do przelotu 540 kg materiału wojskowego. Jego ciężar wynosi 2 850 kg; zabiera 60 litrów benzyny; motor — marki Pratt & Whitney — turbomłotowicz pozwala mu rozwijać szybkość 475 km na godz. na przestrzeni 2 112 km. EMBRAER pokłada wielkie nadzieje w sukces samolotu T-27.

WYDARZENIA W SKRÓCIE

- ◆ **BRASILIA** — Podczas przyjęcia prezydenta Videla w Kongresie partie opozycyjne były nieobecne na znak protestu wobec decyzji Junie Wojskowej, która opóźnia demokrację Argentyny.
- ◆ **BRASILIA** — Bezpośrednim wynikiem wizyty prezydenta Videla w Brazylii była wspólna decyzja o budowie mostu na rzece Iguaçu, który połączy te dwa kraje oraz import 10 ml. m. kubicznych gazu z Argentyny w ciągu najbliższych 3 miesięcy.
- ◆ **TOKIO** — Dowództwo Japonii postanowiło uzbroid 160 myśliwców w rakiety powietrze — powietrze, by bronić przelotów nad Japonią przed częstymi raidami samolotów sowieckich.
- ◆ **TEHERAN** — Władze Iranu postanowiły zamknąć jeden z dwóch konsulatów sowieckich istniejących w miastach Racht i Kerman. Postanowienie to wskazuje, że stosunki iransko-sowieckie zaostriżyły się ostatnio.
- ◆ **ISLAMABAD** — Powstańcy afgańscy donieśli prasie za granicę, że z 30 samolotów i helikopterów sowieckich zbombardowało 22 miejscowości w Afganistanie, powodując śmierć 200 osób cywilnych.
- ◆ **CASABLANCA** — Komisja 13 państw islamskich przedstawiła projekt bojkotu ekonomicznego i politycznego przeciw państwom, które przeniosła swe ambasady do Jerozolimy (tzw. Izrael). To miasto jako nowa stolice Izraela.
- ◆ **PARAGUAY** — W Surinamie, dawnym kolonii holenderskiej, miał odbyć się referendum, w którym decydując o wyborze, które obróbił nowym prezydentem Henk Chin a Sen. Nowy prezydent wyznał, że dawny rząd prezydenta Joahn Feroer dąży do wprowadzenia komunizmu.

Carter kandydatem demokratów

Na 38 konwencji Partii Demokratycznej, która odbyła się 11 sierpnia br. Carter otrzymał 1293 głosów, zaś Kennedy 1243. Praktycznie byłby się w Nowym Jorku, który byłby kandydatem demokracji na prezidenta państwa, a Kennedy utracił wszelkie szanse jakie dotąd posiadał. Na konwencji tej Cartera, który byłby kandydatem demokracji, wybrano w głosowaniu swego sumienia, a nie według wyników dotychczasowych prawbory.

Warto przypomnieć, że w prawborych głosowania za Carterem 12 milionów Amerykanów, a ich głosy nie można było wrzucić do kosza, by członkowie konwencji przetrzymali ewentualnie swe głosy na Kennedy'ego.

Ronald Reagana, który zgodnie z sondażem opinii publicznej posiada znaczną przewagę nad Carterem, przyzwolenie demokratów do bycia się w Nowym Jorku, który byłby kandydatem demokracji na prezidenta państwa, a Kennedy utracił wszelkie szanse jakie dotąd posiadał. Na konwencji tej Cartera, który byłby kandydatem demokracji, wybrano w głosowaniu swego sumienia, a nie według wyników dotychczasowych prawbory.

Warto przypomnieć, że w prawborych głosowania za Carterem 12 milionów Amerykanów, a ich głosy nie można było wrzucić do kosza, by członkowie konwencji przetrzymali ewentualnie swe głosy na Kennedy'ego.

Warto przypomnieć, że w prawborych głosowania za Carterem 12 milionów Amerykanów, a ich głosy nie można było wrzucić do kosza, by członkowie konwencji przetrzymali ewentualnie swe głosy na Kennedy'ego.

Warto przypomnieć, że w prawborych głosowania za Carterem 12 milionów Amerykanów, a ich głosy nie można było wrzucić do kosza, by członkowie konwencji przetrzymali ewentualnie swe głosy na Kennedy'ego.

Nowa stolica Izraela

W 1948 roku powstało państwo Izraela, do tego czasu pozostające pod mandatem W. Brytanii. Jerozolima podzielona została na dwa sektory: wschodni należący do Jordani i Palestyńczykami. Okupacja ta nie została jednak uznana przez zagranicę i wszystkie placówki dyplomatyczne państw obcych miały swe siedziby w Tel Awiw.

Decyzja parlamentu Izraela, by przenieść stolicę do Jerozolimy, wywołała gwałtowne protesty ze strony państw arabskich, a nawet ONP. Prezydent egipski Sadat zawiesił na okres nieoznaczony wszelkie rozmowy z Izraelem na temat pokoju. Irak i Arabia Saudyjska zawiesiły również wszelkie rozmowy dyplomatyczne z państwami, które uznałyby Jerozolimą za nową stolicę Izraela.

Decyzja parlamentu Izraela, by przenieść stolicę do Jerozolimy, wywołała gwałtowne protesty ze strony państw arabskich, a nawet ONP. Prezydent egipski Sadat zawiesił na okres nieoznaczony wszelkie rozmowy z Izraelem na temat pokoju. Irak i Arabia Saudyjska zawiesiły również wszelkie rozmowy dyplomatyczne z państwami, które uznałyby Jerozolimą za nową stolicę Izraela.

Decyzja parlamentu Izraela

Decyzja parlamentu Izraela, by przenieść stolicę do Jerozolimy, wywołała gwałtowne protesty ze strony państw arabskich, a nawet ONP. Prezydent egipski Sadat zawiesił na okres nieoznaczony wszelkie rozmowy z Izraelem na temat pokoju. Irak i Arabia Saudyjska zawiesiły również wszelkie rozmowy dyplomatyczne z państwami, które uznałyby Jerozolimą za nową stolicę Izraela.

Decyzja parlamentu Izraela, by przenieść stolicę do Jerozolimy, wywołała gwałtowne protesty ze strony państw arabskich, a nawet ONP. Prezydent egipski Sadat zawiesił na okres nieoznaczony wszelkie rozmowy z Izraelem na temat pokoju. Irak i Arabia Saudyjska zawiesiły również wszelkie rozmowy dyplomatyczne z państwami, które uznałyby Jerozolimą za nową stolicę Izraela.

Decyzja parlamentu Izraela, by przenieść stolicę do Jerozolimy, wywołała gwałtowne protesty ze strony państw arabskich, a nawet ONP. Prezydent egipski Sadat zawiesił na okres nieoznaczony wszelkie rozmowy z Izraelem na temat pokoju. Irak i Arabia Saudyjska zawiesiły również wszelkie rozmowy dyplomatyczne z państwami, które uznałyby Jerozolimą za nową stolicę Izraela.

JAN KRAWCZYK

OSTATNI TRANSPORT

CZYLI JAK WALCZYLIŚMY W BRAZYLII O POLSKĘ

Niemcy popychając kapitana automatem przetrząsnęli statek do góry aż do dołu. Potem zarządził krótko: — Macie pięć minut na opuszczenie statku. Później — torpeda!

Nie chciało im się wierzyć, ale to była wojna i nie czas na żarty. Niemcy pędem zbiegli do swojej szalupy i odpynęli do szarego cielska lodki podwodnej.

Wówczas w zalogi jakby piorun strzelił — rzucili się do szalup ratunkowych. Nie mieli nawet czasu pomyśleć o kropli wody, czy jakiejś konserwie. Były dwie szalupy i obie zapelnily się wystraszonymi ludźmi.

Kiedy oddalili się nieco od statku, powietrzem wstrząsnął straszliwy huk, wody jakby chciały się unieść do góry, zabulotało jak w piekielnym kotle i okret pochylił się na bok. Zwolna pogrążył się w morskiej topieli, jak gdyby jakaś niewidzialna siła wciągała go w otchłań.

Niemiecka łódź podwodna również znikła w wodzie. Po chwili już jej nie było.

Nie upłynęło może nawet dziesięć minut od opuszczenia statku, gdy na rozkołysanej wściekle morskiej równinie nie pozostało nic więcej, oprócz dwóch łodzi z osupiałą w wrzaski załogą. Wszystko to nastąpiło w tak byskawicznym tempie, że jeszcze nie mogła przysięć do siebie.

Otoczała ich teraz tylko woda i woda...

Co należy czynić w takim położeniu?

Strach strachem, ale instynkt życia silniejszy jest w człowieku niż wszelkie inne uczucia. Przez nieszczerząca i kataklizmy wiedzie on różnymi drogami do poszukiwania ratunku i ocalenia. Nikt z załogi nie wierzył w niespodziane pojawienie się jakiegos łodzi i wywołania ich z tych wodnych pustkowi — niemieckie łodzie podwodne dobrze czuwały, by do tego nie doszło. Ale mógł zdarzyć się cud i ten cud mógł ich uratować. Grunt tylko nie tracić nadziei. Znajdowali się przecież gdzieś w wybrzeży brazylijskich, należało tylko wioślować stale i kierować się na zachód.

Wioslowali tedy i wioslowali. Wioslowali, odpoczywali i mowu brali się za wiosła. Za dnia lodzie trzymały się jeszcze razem, ale w nocy łączność się zerwała i od tej pory każda z szalup płynęła samodzielnie.

Wioslowali na zmianę, bowiem nie starczyło wiosel dla wszystkich. Ludzie męczyli się szybko — bezsenność, głód i pragnienie czyniły w nich spustoszenie. Wiosłowanie właściwie było znaczyco, co dmuchanie przeciwko wicherze. Fale ciskały łupina we wszystkich kierunkach, od czego niektórzy dostawali zawroty głowy. Kapitan popadł w depresję, przyszło nam odepniecie i wkrótce stracił orientację. On, który jako kapitan, miał obowiązek czuwania nad tymi ludźmi, krzepienia ich i dodawania otuchy, sam potrzebował tego rodzaju zabiegów. Na zmianę ktoś musiał czuwać nad nim, aby nie targnął na swoje życie.

(C. d. n.)

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

WINO JEST ZNANE OD 12 TYSIĘCY LAT

W Biblii wino spotykamy daleko częściej od chleba. Zapis w prawdywstwie Mojżesza głosi: "Łożki winnica nie daje jeszcze plonu, jej właściciel ma zostać w domu, a nie wyruszać na bój, w którym mógłby zginąć".

Naukowcy są zdania, że uprawa winorośli była znana już przed 12 000 lat. Ojczyna winorośli i pierwszym miejscem przerobu winnych gron, był obszar między morzami: Kaspijskim i Czarnym. Do Egiptu wino trafiło przed pięciu tysiącami lat. Wokół Morza Śródziemnego rozpowszechniły je Fenicjanie i Grecy.

W starożytności Arystoteles, jego uczeń Teofrast, Hannibal i Juliusz Cezar kolekcjonowali w swych ogrodach różne gatunki winorośli. Dziś w Montpellier we Francji, na polach tamtejszej szkoły rolniczej znajduje się 7 000 gatunków.

Te rodzajów winorośli, tyleż gatunków wina. Najlepszy degustator rozpozna tylko gatunki najbardziej znane. Na strazy jakości wina, jego smaku, koloru, woni, stoi prawdawstwo wszystkich krajów eksportujących wino.

UNIWERSALNA COCA-COLA

W roku 1888 dr John S. Pemberton, pigularz uszczęławiający mięso k a n c o w Atlanty warzyłwiną przez siebie, na podwórku apteki, miksturami, wynalazł lekarstwo na podagę. Był to zielony płyn, który nie chciał wylecieć ani jednej podagry, ale żeby to był bardzo przystępny w smaku i orzeźwiający. Od zredygowanego Pembertonu odkupiło przepis na owe ciecz przedsiębiorstwo, które dzisiaj jest najbardziej dochodową firmą przemyśle spożywczego na kuli ziemskiej.

Wspomniała mikstura na podagę, której kolor zamieniono na brązowy, produkowana jest obecnie w 139 krajach świata w liczbie 190 milionów butelek dziennie. Coca-cola, którą jedni uważają za szkodliwą dla zdrowia, inni za panaceum (Brazylijczycy na przykład są przekonani, że wymaga ona potencje) stała się uniwersalnym symbolem używanym przez wszystkich, od socjologów do hippisów. Przedstawiciel kon-

cernu powiedzian o Deklaracji Niepodległości, że "jest również amerykańska jak coca-cola".

FABRYKA "ZIELONEJ NAFTY"

Trzy firmy — austriacka "Wagner-Biro", szwajcarska "Process Engineering Company" i szwedzka "Cardo" budują pierwszą w Afryce fabrykę "zielonej nafty". Ten największy na kontynencie zakład biochemiczny powstaje w miejscowości Kisumu, nad brzegiem jeziora Victoria, w Kenii. Fabryka będzie wytwarzała alkohol do napęchu samochodów, a także — jako produkty uboczne — kwasek cytrynowy, drożdże i inne wyroby spożywcze poszukiwane na rynkach międzynarodowych. Surowcem do produkcji tych artykułów jest melasa z trziny cukrowej oraz niektóre odpady pochodzenia rolniczego, zawierające cukier. Zdaniem firm budujących fabrykę, energia zawarta w paliwie alkoholowym będzie 1,8 razy większa od energii niezbędnej do utrzymania zakładu w ruchu.

ZIELONY PAS NA BRZEGU SAHARY

Na krańcach algierskiej Sahary powstaje ogromny pas leśny o szerokości 12 mil i ciągnący się od granicy marokańskiej do tunizejskiej. Liczy on ponad 1 000 mil długości, a zajmie w przyszłości powierzchnię przeszło 3 milionów hektarów. Ten wielki, zielony mur ma zahamować przesuwanie się strefy pustyńnej w głąb kraju i powstrzymać wysuszczone powiewy wiatrów wiejących z Sahary.

Jednocześnie prowadzone będą inwestycje mające na celu zagospodarowanie przyległych terenów — budowę sztucznych jezior, kanałów irygacyjnych, rekultywacja ziem nadających się pod uprawy drzew owocowych, budowa dróg itd. Realizacja tego przedsięwzięcia obliczona została na dwadzieścia lat.

NIEZWYKŁA WEDRÓWKA TRUMNY

Charles Francis Coghlan urodził się w roku 1841 na Wyspie Księcia Edwarda należącej do Kanady. Z biegiem lat stał się aktorem znanym szeroko w świecie i uważano go za jednego z największych aktorów postaci szekspirowskich swej epoki.

Występował w Galweston w stanie Teksas, gdy zachorował i zmarł 27 listopada 1899 roku. Trumna złożona w granitowym grobowcu na cmentarzu w Galweston

8 września 1900 roku potężny huragan nawiał na ten rejon. Wzburane wody zalały cmentarz, rozbiły grobowce i wiele trumien spłynęło do Zatoki Meksykańskiej. Znalazła się między innymi ta, w której były zwłoki Charlesa Coghлана. Trumny dorywawo u wybrzeży Florydy, aż zabrał je prad zakowy. Posuwał się ku Nowej Fundlandii, z prędkością do stu km dziennie, kierując się ku Nowej Fundlandii.

W październiku 1908 roku, gdy ustały sztormy, kilku rybaków wypłynęło z Wyspy Księcia Edwarda, aby zarzucić sieci w Zatoce św. Wawrzyńca. Dostrzegli sporą skrzynię unoszoną przez fale, więc wzięli ją na hol i wyciągnęli ją na plażę.

Była pokryta wodorostami i skorupiakami. Wszystko wskazywało na to, że dłuższy czas unosiła się na wodzie. Gdy oczyszczono wieko skrzyni, okazało się, że jest to trumna. Srebrna tabliczka informowała, iż spoczywają w niej szczątki Charlesa Coghлана, postać dobrze znana w rodzinnej wiosce.

Zaledwie o kilka mil dalej leży jego rodzinna wioska, tam też jest dom jego, gdzie wypoczął między innymi kolejniymi wędrownikami po świecie. Trumna pochowano więc z zachowaniem odpowiednich obzędów kogoś kościółca gdzie niktędy został ochrzczony.

AUTO MECANICA LONDRINA

DE GETULIO THADEO OSTROWSKI
★
MECANICA DE AUTOMÓVEIS EM GERAL.
PINTURA E LATARIA.
★

Rua João Negrão, 1.820 — Fone: 222-4844
80 000 CURITIBA — PARANA
FALA-SE EM POLONES!

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Reprezentacja Brazylii odbędzie mecz z Urugwajem dnia 27 sierpnia w Forialeze w następującym składzie: Carlos — bramkarz; Getulio, Oscar, Luizinho i Junior; Cerezo, Renato i Batista; Tita, Sócrates i Ze Sérgio — atak. Zico nie weźmie udziału w meczu z powodu kontuzji.

◆ Oswaldo Brandão, który w ciągu 123 dni był trenerem drużyny Palmeiras, otrzymał dysmę wobec nieudanej kampanii w lidze paulistawskiej. Na 29 rozegranych meczów, Palmeiras wygrał zaledwie 9 spotkań.

◆ Sócrates odnowił wreszcie swój kontrakt z Corinthians, żądając 30 milionów kruczerów na rękę oraz 300 tys kruczerów na miesiąc. Rozmowy między nim a kierownictwem klubu trwały od kilku tygodni.

◆ Telé Santana, trener jedenastki brazylijskiej, omawiając porażki Flamengo i Vasco w ich tournée w Europie, podkreślił, że kluby krajowe za mało mają spotkań z drużynami europejskimi, by się przystosować do ich gry. Złe wyniki są konsekwencją braku takich kontaktów.

◆ Marquinhos, jeden z najlepszych koszykarzy brazylijskich, podpisał kontrakt z włoskim klubem Sinedyne z Boliui. Liczy on 28 lat i grał w barwach mistrza Brazylii — Siorio z São Paulo.

◆ Jacques Laffit, kierowca francuski, wygrał wielki samochodowe Formuła 1 rozegrane w Niemczech. Złoty. Jednak pierwsze miejsce na liście najlepszych zajmuje Allan Jones — Australijczyk, a drugie kierowca brazylijski — Piquet.

◆ Falcão, doskonały pomocnik Internacional z Porto Alegre, skontrowatowany przez włoski klub Roma, już znajduje się we Włoszech. Podbił on sobie serca kibiców tego klubu nie tylko swym sympatycznym wyglądem, lecz także świetnym wywiadem, jakiego udzielił włoskiej prasie sportowej.

◆ Jenedastka Argentyny rozegra trzy towarzyskie mecze z Bułgarią 9 października, z Polską 12 października i z Czechosłowacją 15 tego samego miesiąca. Brazylijski Związek Piłki Nożnej CBF stara się o zrealizowanie meczu Brazylia - Czechosłowacia.

◆ Kongres Kolumbii ma zadeklarować, czy piłkarskie mistrzostwa świata w 1986 roku odbędą się w Kolumbii czy też nie. Istnieje tam duża opozycja, która sprzeciwia się wielkim wydatkom związanym z realizacją tych mistrzostw. João Havelange — prezes FIFA zapewnił, że siedząca mistrzostwo musi być Kolumbia.

◆ João Havelange walczy o to, by utworzyć w Brazylii sekretariat sportowy zależący bezpośrednio od prezydenta państwa. Jest to konieczne, by różne działy sportu mogły odpowiednio się rozwinąć. Olimpiada w Moskwie była wielką lekcją dla sportowców brazylijskich.

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA.

LIVRARIA E PAPELARIA
Livros Fiscais e de Contabilidade
Artigos Escolares
Material de Escritório
MATRIZ: Rua São Francisco, 237
Telefone: 222-8632 (PaBx)
FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1.600
Telefone: 222-1229
80 000 CURITIBA — PARANA

CASA DAS SEMENTES

PROAGROPEC — PRODUTOS AGROPECUÁRIOS LTDA.
Comércio de: Sementes, Adubos, Inseticidas, Fungicidas, Equipamentos e Ferramentas Agrícolas.
Rua Pedro Ivo, 739 (Perto da antiga Rodoviária)
Fones: 222-3478 e 232-9721
CURITIBA — PARANA

Perfumeria zawodowa — Nasłona z Kalfornii i Japonii — Cebula - rok 1980 — Torradores de café - ręczne — Trepli — Churrasqueiras rozmaite — Łożka z materacem Cr\$ 620,00 — Latarki gazowe, elektryczne i karbuterowe — 100 cygar — Cr\$ 240,00 — 1 000 palmas do papierosów — Cr\$ 52,00 — Kosy krajowe i zagraniczne — Świderek od pół milimetra — Fumos — Tabaki — 70 gatunków i zagraniczne — Fajki od Cr\$ 30,00 do Cr\$ 3 000,00 — Kleje przemysłowe — czas suszenia pół minuty — Maszyny do trawy — ręczne i elektryczne — Części — Naprawy — Formy metalowe do ciast — Nawozy — B.H.C. — D.D.T.

A LIBERTY

FLORECKI
80 000 — Curitiba — Rua Saldanha Marinho, 148
Fabryka fajek z najlepszych korzeni brazylijskich!

AGORA VOCÊ TEM UMA RENDA MAIOR

MAIOR

POUPANCA EXTRA BANNERINDUS

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS MENORES PREÇOS.

— ★ —

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 222-2058 — 222-2133
Endereço Telegráfico: "BENZILLI" — Caixa Postal, 102
CURITIBA — PARANA

FERRAGENS HAUER LTDA.

INAUGURANDO NOVA FILIAL A AVENIDA CHURCHIL, 1527
FONE: 246-9432

Ferramentas - Máquinas - Metais não-ferrosos

Fundada em 1888

R. José Bonifácio, 66 — R. Mateus Leme, 705

Fones: 222-8040 — 222-8285

22 NIEDZIELA ROKU

(Ewangelia według św. Łukasza 14, 1, 7-14)

Gdy Jezus wszedł raz w szabat do domu pewnego przywdobczy faryzeusza, aby spożywać chleb, oni Go śledzili. Patrząc zaś jak zaproszeni zajmowali pierwsze miejsca, opowiedział im taką oto przypowieść: Gdy będziecie zaproszeni na ucztę, nie zasiadaj na pierwszym miejscu. Bo może się zdarzyć, że zostanie zaproszony ktoś godniejszy od ciebie, a wówczas ten, który ciebie i jego zaprosił, przychodząc powie ci: Ustąp temu iwoje miejsce. A wtedy musiałbyś wstąpić i zasiąść w miejsce jego. Lecz ty, gdy przyjdzieś na ucztę, idź i zajmij ostatnie miejsce. A wtedy musiałbyś wstąpić i zasiąść w miejsce jego. Lecz ty, gdy przyjdzieś na ucztę, idź i zajmij ostatnie miejsce. A wtedy musiałbyś wstąpić i zasiąść w miejsce jego...

"Ubożych, zawsze macie w posród siebie" (Jan, 12,8)

Nigdy nie mówilo się tyle o ubożych, jak dziś. (Publia). Nigdy ubodzy nie byli tak opuszczeni przez drugich, jak dziś. (Favelas, Bolas Frias). Nigdy nie robiono tyle planów, by zapobiegać nędzy, jak dziś.

A jednak coraz więcej biedoty wśród nas. Dlatego, bośmy zapomnieli przejąć się duchem ubóstwa Chrystusowego. "Błogosławieni ubodzy w duchu" (Mt. 5,3). Zjemy ubezpieczeni ponad potrzebę. Myślimy w życiu coraz więcej o komforcie: "Baczenie, a wystrzeżenie się wszelkiej chciwości, bowiem niczyje życie nie polega na obfitości tego, co ma" (Łk. 12,15). Żywno tylko jedna myśl: chciej i tam zgromadź wszystkie plony moje" (Łk. 12,18).

Fomatamy tymi, których wołamy do prac drugorzędnych, dając im monetę zdawkową, i nie myśląc o zapewnieniu im przyszłości.

I dlatego weźmy sobie do serca wskazania dzisiejszej Ewangelii - zawarte w wierszach czternastym i piętnastym, pracując nad tym, aby biedni coraz lepiej byli wspierani przez bogatych, którym uśmiechnął się los. A stanie się to wtedy, kiedy bogacie nastawią będą przykład celownika Zachęszusa. "Banie, oto polewo dobr moich - rozdajm ubożym, a jaśmim gonim skrzywdził, zwracam w czwornasób" (Łk. 19,8).

A tak życie pierwszych chrześcijan ziści się też w naszych czasach. "A mnóstwo wierzących miało jedno serce i jedną duszę... i nie było nikogo między nimi w niedostatku". (Dziej. Ap. 4,34).

A. Z.

ODZNACZENIA DLA POETKI WARMINSKIEJ

W Kościele parafialnym św. Józefa w Olsztynie odbyła się uroczystość dekoracji Marii Zientary-Malewskiej medalem papieskim "Pro Ecclesia et Pontifice". Aktu dekoracji dokonał ordynariusz warmiński bp. Józef Glemp.

Msy św. koncelebrowanej przewodniczył miejscowy probaszcz ks. Bronisław Sietkowski. Solenizantka zajęła specjalnie przygotowane dla Niej miejsce w prezbiterium. W czasie Mszy św. śpiewy wykonywał chóór parafialny Najśw. Serca Pana Jezusa w Olsztynie. Po Ewangelii okolicznościową, honorową, śpiewy wykonywał chóór parafialny Najśw. Serca Pana Jezusa w Olsztynie. Po Ewangelii okolicznościową, honorową, śpiewy wykonywał chóór parafialny Najśw. Serca Pana Jezusa w Olsztynie. Po Ewangelii okolicznościową, honorową, śpiewy wykonywał chóór parafialny Najśw. Serca Pana Jezusa w Olsztynie...

W SKRÓCIE

- W Watykanie ukazała się II część biwiera dla kapłanów obrządku wschodniego w języku greckim. Całość biwiera składa się z czterech części.

- W Budapeszcie odbyło się w jednym z kościołów prawykonywanie dramatycznego utworu ks. Wojtyły, pt. "Przed sklepem jubilera". Przedstawienie wykonał zespół aktorów, wzbudziło wielkie zainteresowanie.

- Rząd Kubu sprowadził z Afryki 30 tys. dzieci i młodzieży, by dać im wykształcenie i wychowanie marksistowsko-leninowskie. Największe grupy młodzieży pochodzą z Mozambiku i Angoli. Porwano też dzieci od rodziców z Kongo. Nacisk międzynarodowy zmierza do zaprzestania ze strony odnośnych państw zezwalania na handel ludźmi.

Ojciec św. wzywał Konferencję Biskupów Włoskich, by nie oczekiwali - jak to było dotychczas - kierownictwa w sprawach narodowych od Stolicy świętej. Trzeba, by "Konferencja wzięła na siebie odpowiedzialność ziorową, która obowiązywała w Kościele od czasów najdawniejszych".

"Gazeta Niedzielnia"

ZE ŚWIATA KATOLICKIEGO

OBCHODY 75 ROCZNICY ZGONU BISKUPA SCALABRINIEGO

W Włoszech trwają obchody 75 rocznicy śmierci biskupa Scalabriniego, Założyciela Zgromadzenia Misjonarzy i Misjonarerek św. Karola Borromeusza, znanego również pod nazwą Zgromadzenia Misjonarzy Scalabriniego. Obchody te rozpoczęły się w Piacenzy (bp Scalabrin był przez 29 lat ordynariuszem tamtejszej diecezji) i trwały przez 12 dni, od 30 maja do 6 czerwca br. Dalsze obchody odbyły się w lipcu br. w sanktuarium w Bedonni, później w sierpniu br. w lipcu br. w sanktuarium w Bedonni, później w sierpniu br. w lipcu br. w sanktuarium w Bedonni, później w sierpniu br. w lipcu br. w sanktuarium w Bedonni...

O MELHOR EM PRECO E SERVIÇOS

VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 222-7301
FILIAL I: R. Cons. Laurindo, 961 Fones: 224-5371
FILIAL 3: BR 116 Km 105 246-2482

A LIBERTY FLORECKI

80.000 - Curitiba - Rua Saldanha Marinho, 148

WIĘŚCI Z POLSKI

KRWAWY ŚLAD WOJNY

Przejmujący w swej wymowie ślad walk z Powstania Warszawskiego zachował się w budynku Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk przy Alei na Skarpie. Są to zastępy w marmurze ślady krwi nieznanego powstancę, który został trafiony przy okienku na podściele klatki schodowej. W tym miejscu odbyła się ostatnio uroczystość odsłonięcia pamiątkowej tablicy, umieszczonej z inicjatywą Polskiej Akademii Nauk.

Tajemnicze plany na marmurowych schodach i okładzinach zwróciły po winie uwagę pracowników Muzeum Ziemi. Utrwalone w marmurze ślady zostały zbadane przez specjalistów.

Naukowa ekspertyza potwierdziła w pełni fakt, że są to zachowane ślady krwi przelanej przez nieznanego uczestnika walk powstanców w 1944 roku.

Ślad na marmurze Muzeum Ziemi jest jedynym w swoim rodzaju śladem wojny. Przypomina tylko cienie, utrwalone na murze w Hiroshimie po wybuchu bomby atomowej.

URATOWANO CENNY ZABYTEK

Już za czasów biskupa Wawrzyńca (1293 - 1232) istniał w Probstowie, koto Śródy klaszki, szpital dla trędowatych kobiet oraz kościół fundacji Henryka Brodatego. W ciągu długich wieków swojej historii, kościół wraz ze szpitalem przechodziły różne nieraz tragiczne losy. Szpital został zburzony i dziś nie ma już po nim śladu. Kościół był wielokrotnie przebudowywany. Zniszczony i zdewastowany podczas II wojny światowej, popadał coraz bardziej w ruinę. W latach sześćdziesiątych zajęły się nim wolewodziści konserwatorskich władz.

WZROŚCÓŚ LUDOWA NA MAZOWSZU

Na Mazowszu istnieją jeszcze oazy ciągle żywej twórczości ludowej. W niektórych wioskach kurpiowskich zdoła się nadal wnetrza drewnianych chat, wycinanki z papieru. Na Podlasiu spotyka się rzeźbne tkanę dywany, kilimy oraz różnego rodzaju artystyczne przedmioty domowego użytku.

Abv ocalić od zniszczenia wszystkie te pozostałości kultury narodowej, w okolicach Sierpeca powstaje największy na Mazowszu skansen budownictwa ludowego. Na powierzchni około 40 ha zgromadzone kilkanaście zabytków dawnego budownictwa wiejskiego. Będzie się je następnie urządzić i wyposażać w autentyczne przedmioty ludowego rzemiosła.

DWORZEC LOTNICZY W GDAŃSKU

W Gdańsku oddano do użytku nowy dworzec miejski Polskich Linii Lotniczych "LOT". Znajduje się w samym centrum miasta, tuż przy "Królewskiej Drozdzie" w dawnym pawilonie meblowym. 3-kondygnacyjny budynek, architektura harmonizujący z zabytkową zabudową, został zaadaptowany do celów obsługi ruchu pasażerskiego.

SEMPOLŃSKI I DAWNE PIOSENKI

Dla wszystkich miłośników popularnych piosenek z lat międzywojennych pełną wspomnień może być płyta znakomitego i wciąż pełnego energii, przedwojennego śpiewaka i aktora Ludwika Sempolńskiego.

ROZWÓJ MORSKICH PORTÓW W PRL

Spóród trzech wielkich portów polskich największy rozwój uzyszały od 1950 roku porty w Gdańsku i Szczecinie. W tym czasie w Gdańsku, natomiast obroty w matych portach zmalały. Ilość statków wchodzących do Szczecina wzrosła z 3 618 w 1950 do 5 474 w 1977, a pojemność z 2 260 tysięcy NRT do 11 360 tysięcy.

Równocześnie przebieżność wzrosła z 5 do niemal 25 mln. ton. Statki, który dopiero po 1970 roku przegonił Gdynię, o pojemności 11 500 tysięcy ton i 2 310 statków, o pojemności 7 600 tysięcy ton oraz przebieżność wynoszący zaledwie 13,5 mln ton.

Mate porty odgrywały od początku nieznane, i coraz mniejszą rolę. Mimo to ogólny przebieżunek był w 1977 roku 4 razy większy niż w 1950.

KONKURS KOMPOZYTORSKI W POLSCE

Zakończył się pierwszy etap V Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego w Poznaniu. Międzynarodowe jury pod przewodnictwem Krzysztofa Pendereckiego oceniło 10 kompozycji nadesłane z 25 krajów i zakwalifikowało do finałowych przesłuchań 12 kompozycji. W grupie utworów na skrzypce i fortepiano oraz na skrzypce i fortepiano do opracowania etapu konkursu zakwalifikowano 7 kompozycji nadesłanych z Holandii, Węgier, Argentyny, Wielkiej Brytanii, Włoch, Berlina zachodniego i USA.

W grupie kompozycji na skrzypce i fortepiano symfoniczna zakwalifikowano 5 utworów, w tym dwa z USA oraz po jednym z Holandii i Rumunii. Wszystkie te utwory zostaną przekazane do opracowania skrzypkom, pianinom i orkiestrze symfonicznej Poznańskiej Filharmonii oraz będą wykonane podczas konkursowych przesłuchań w dniach od 29 września do 1 października br.

H. KAMINSKI & CIA. LTDA. JOIAS, RELÓGIOS, ÓTICA (ÓTICA MODERNA). Casa Vermelha. Artykuly żelazne, Naczynia kuchenne, Druty, Sprzęty aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do przemysłu i rolnictwa, Materiały elektryczne i sanitarne, Sruby, Płyty, Siatki druciane, Oleje, Farby i pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze. Eurico Fonseca Ferragens Ltda. ZALOZONA W ROKU 1916. IMPORTERZY. LARGO CORONEL ENÉAS, 143 - Cr. Postal 56 - Telefones: 223-3365 e 223-4300. Rua XV - 430. TELEFONES: 223-4475 e 222-5116. CURITIBA, PARANA.

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

(162) — W Warszawie mam moc pracy. Lecznica pełna... Poza tym prywatni pacjenci.

— Przecież musiał pan przekazać ich jakimś następcy? — Tak... Ale w lecznicy... Doktor Rancewicz zwrócił mi tylko na dwie doby.

— Panie kolego. Sądzę, że w tej sytuacji nie może to być argumentem, z którym należałoby się borykać.

— Zapewne — jaką się Kolski. — Jednak z drugiej strony... — Nie chce wywierać na pana nacisku. Nie przypuszczam, że pobył tu byłby dla pana tak przykry. Wiem od dr. Kańskiej, że nieraz w listach do niej, wyrażał pan zamiar odwiedzin u nas.

— W każdym jednak razie nie mogę cofnąć swojego warunku. Wiem niech pan się zastanowi.

— Ależ tu nie ma o czym mówić — zerwała się w krzesła pani Dobraniecka. — Oczywiście, dr. Kolski zostanie. Rozmówienie się z Rancewiczem, bierne na siebie. Byłoby czymś nieprawdopodobnym, gdyby Rancewicz mógł mieć jakiegokolwiek pretensję bardzo korzystną ze wszystkiego, co panu się przytrafi. Nie rozumiem tym bardziej, że przecież wiem, jak wielką sympatią pan darzy...

— Zgadza się — przerwał jej Kolski. — Został pan profesor nie wróci.

— Oto i wszystko w porządku — uśmiechnął się Wilczur. — Niewgody tu nie ma znowu aż tak straszne. Zamieszka pan w moim pokoju. I proszę bardzo korzystać ze wszystkiego, co panu się przytrafi. No pewno rzeczy niewiele pan tu ze sobą zabrał. Kolski potrząsnął głową.

— Wcale nie zabrałem.

— Wied da mi pan swój warszawski telefon i zaraz do przewidzianego zadzwonienie, by panu wszystko potrzebne wyślali.

— Już ja to załatwię — wtrąciła Dobraniecka. — Nie zaskodzi też panu, kolego, zapoznanie się z tutejszymi warunkami i z tutejszymi ludźmi. O! krótkie wakacje chociaż woda nie wakacyjna.

Kolski po namyśle powiedział: — Chciałbym tylko prosić pana profesora o jedno... — Słucham.

— Chciałem prosić, by... pan profesor zechciał zakomunikować pannie Łucji, że inicjatywa mego tu pozostania wyszła od pana. I że zastawił pan to, jako warunek swego wjazdu do Warszawy.

Wilczur odnowiłaż nieco zdziwiony: — Ależ owszem. Moje jej to powiedział.

Pani Dobraniecka niecierpliwie spoglądała na zegarek: — Tak boję się, byśmy się nie spóźnili na lotnisko. Drogi są nieprawdopodobnie zatłoczone, i na wszelki wypadek wolalabym wjechać jak najwcześniej. Naturalnie, jeżeli pan profesor może.

Wilczur skinął głową: — Zaraz się ubiorę. Za dziesięć minut będę gotów do wjazdu.

Przeszedł do swego pokoju, edzie Łucja kończyła pakowanie. Pomógł jej zamknąć walizkę.

— Bardzo pani ze mnie niezadowolona, panno Łucjo? — zapytał — Niechże się pani zastanowi, jak w podobnym wypadku postąpiłaby pani sama. — Nie wiem — wzruszyła ramionami. — Nie wiem, jakbym postąpiła na pańskim miejscu. Ale przybył tu ja miała ratować tego człowieka, nie poruszyłabym ani jednym palcem. Taki potwór nie zasługuje na to, by żyć. Im prędzej się świat od niego uwolni, tym lepiej.

- Kacik Młodziejowy -

DZIAŁ ZESPOŁU IMIENIA MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Dzień dobry, drodzy Czytelnicy!

O MARYJO, UZDROWIENIE CHORYCH PRZYCHYN SIĘ Z NAMI

Matuchno Najświętsza, Częstochowska nasza Pani! Wtórza w Twojej świętej wizerunek, W twarz smutną i bliznami poznaczoną, W oczy Twoje smutne patrząc z pół przymkniętych powiek, Czuję, że nie się nie zmienilo, Ze nie ma żadnej zmiany na lepsze... Nie z braku łask Bożych, że zawsze są obficie; Wielki brak stanowią serca i ręce otwarte Jedni na niedole bliźniego. Jednostki — niesięty — wrażliwe są na potrzeby bliźniego. I wraz z Tobą — Matuchno jedyna — cierpią; Jednostki tylko wprowadzają w życie Praykazania Boskie Miły bliźniego swego, jak siebie samego, I dlatego Matuchno Częstochowska oczy Twoje pełne są łez, A blizny krowawą dołższą. I nie wyraża smutnego zmienił nie zdola, Dopoki powiększać się będzie ilość bezdomnych, Głodnych i bezrobotnych... Na nie bogate wola i licze tłumy, Recepty bezmiennie modlitwy i przyrzeczenia. Ty, pragniesz i oczekujesz gwałtowną Miłości — Gwałtowność ołtarzych dobrotności i ołtarze ratujących Każdego cierpiącego, każdego nieprawdą doświadczonego. Patrz Matuchno Boża, na święte twoje bliźni, I z smutkiem uderzam w te same zawiesz klawisz, Bo płacę dzieci głodnych wokółko stusze; Ludzkość chora jest i słaba, zgubiona w szalonym wirze, Lecz Ty Matuchno, zawsze jesteś z nami; Więc błagam Cię, Uzdrowienie chorych — przyczyni się za nami!

Wiesz Matuchno, patrząc na egoizm i obojętność ludzkości Do duszy zakrada się zwątpienie i obawa, Ze wszystko stracone, że nie i nikt nie zdola rozżarzyć Ciepłego płomyka wiary, nadziei i miłości. Żal serdeczny ogarnia nieszczęśliwą Rodzinę Abrahamową, I pytanie bolesne jak ciecisz szablą, Wyrzyna się z ust drzących i blądnych, Dlaczego Matuchno święta, dlaczego tyle egoizmu i grzesznej dumy? Dlaczego tyle próżnej ambicji i nieważności? Ale czyja brak, brak dobrej woli, Wiesz Matuchno Częstochowska, nie można nawet mieć żalu Do tych niby wiernych ciecisz, bo stabi są i mali; Człowiek pewny siebie, człowiek wierzący Ze jest stworzony na obraz i podobieństwo Boże Nie rzuca klody pod nogi bliźniego. Przekonanie, pełen Miłości Braterskiej Oczyszcza drogę towarzysza śmiejąc wdronki Z ziemi i kamieni, jak prosił, jak nam nakazał I żywym przykładem służył nasz czcigodny Papież Jan Paweł II. Klęcze w pokorze przed wizerunkiem Twoim O Matuchno Boża — nasza ukochana Częstochowska Pani Proszę Cię, byś serce moje i drogich moich braci Oczyszcza z wszelkich wad i win. Po słońcu tytu skarg i prośb w Twoje święte błogosławione ręce, Zycze ci Matuchno w dniu święta Twojego Abyś mocą Twojej niezmiernie Miłości W pól starał wszelki egoizm, wpycha i nienawist A srebrny dzwonek dzwonił niech świątą ciałemu głosi Ze ludzkość odzyska i każdy w swoim sercu Obraz Boży i Twoją nosi.

Janina M. Urban

MSZA ŚWIĘTA

Tow. im. Marsz. Józefa Piłsudskiego w Kurtybyle, zaprasza uprzejmie rodaków, na Mszę św. zaobną z powodu rocznicy najazdu hitlerowskiego na Polskę w 1939 r. za wszystkich żołnierzy polskich i ludności cywilnej poległych w drugiej wojnie światowej.

Msza św. odprawiona zostanie w kościele św. Stanisława w niedzielę dnia 7 września br. o godzinie 9-tej.

Zarząd

RÁDIO IGUAÇU

DA FUNDAÇÃO DE SÃO VICENTE DE PAULO 272E 348 - 1590 KHZ Boa música, Club, Max Sócios, Terço em Família. Música polonesa aos domingos das 14.30 às 16.00 horas. Homenagens, Anúncios - Avisos e Recados para Amigos. 83.700 - Araucária - PR - Rua Dr. Julio Szymanski, 20 Fone: C. N. 041-842-1132

200 charutos - Cr\$ 245,00 - Isqueiros desde Cr\$ 29,800 - Sementes de Importação e Bractatinga - Máquinas para carne n.º 5, 8, 10, 22 e 32 - elétricas - Afiação e peças para - Tamancos - Fogareiros à gás, querosene, elétricos e a carboreto - Charutos da Bahia - Churrasqueiras diversas - Perfumaria profissional - Balanças de Precisão - Ferramenta agrícola - Concertos - Afiação - Fumos - 60 qualidades e de importação - Macarrão - Mirex - Eralhos desde Cr\$ 15,00 at Cr\$ 680,00 - Galalas - Li- quinhos - Registros para gás - Serras tico-tico para madeira e metal - Chaves de fenda automáticas -

A LIBERTY

FLORECKI - Rua Saldanha Maranhão, 148 - CURITIBA

INDICADOR PROFESSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER MEDICO Estágio Hospitalar de 4 anos New Estados Unidos - Cursos de Especialização na New York Polyclinic Medical and Hospital. Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 - Fone: 224-8494 14.º and - Conj. 1411 - Edifício Barão do Rio Branco. Residência: Rua do Herval, 182 - Fone: 262-1763 80.000 - CURITIBA - PARANÁ

DR. ANTONIO LUCAS PALKA

UROLOGISTA Choroby nerek, pecherza, przewodów nerkowych, prostaty choroby weneryczne, leczenie bezpłodności męskiej. Kurs specjalizacji przechodził w Hospital de Clinicas de Curitiba i w Lyon we Francji. Consultório: CLÍNICA SOMASA Rua Vicente Machado, 987 - Fone: 233-4111 Curitiba - PARANÁ Przyjmuje po południu - Mówi po polsku.

CLÍNICA GERAL

DR. KRAUSE

Av. Republica Argentina, 4059 Novo Mundo - Portão - Curitiba

Dentyści:

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK

CIRURGIJA-DENTISTA Alameda D. Pedro II, 602 - BATEL HORÁRIO: Das 15.00 às 19.00 horas MÓWI SIĘ PO POLSKU! - FACIL ESTACIONAMENTO -

Szpital:

DOENÇAS DAS MAMAS - (Genografia - Termografia) PREVENÇÃO DO CANCER GINECOLÓGICO DR. CLAUDIO PACIORNIK EXAMES COM HORA MARCADA - Fone: 232-3232 CASA DE SAÚDE PACIORNIK PARTOS - OPERAÇÕES 80.000 Curitiba - Rua Lourenço Pinto, 83 - Paraná

Advokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI

SPRAWY CYWILNE, KRYMINALNE, INVENTARZE ITD Praça Pres. Getúlio Vargas, 68 - Tel: 232-0868 São José dos Pinhais - Paraná

ESCRITÓRIO DE ADVOCACIA ELMAR SZANIAWSKI Causas Cívicas e Comerciais - Despejos - Inventários - Cobranças - Família. Direito do Trabalho e Direito Administrativo. Horário: Das 9.30 às 11.30 horas e das 15.00 às 18.00 horas. Av. Luiz Xavier, 68 - 11.º and. - Conj. 1105 - Ed. Tijucas 80.000 CURITIBA - PARANÁ

EMPRESA LAPEALNA LTDA.

TRANSPORTES COLETIVOS

Agências: Guaratuba - São Mateus do Sul - Lapa Agencia-sede: Estação Rodoferrviária. Box 49 e 50 - Fone: 222-0684 Escritório: Avenida Silva Jardim, 465 - Fone: 224-5574 Encomendas: Av. 7 de Setembro, 2.143 - Fone: 223-0221 Agencia Estar. MOWI SIĘ PO POLSKU! OFICINAS: Avenida Silva Jardim, 465 - Fone: 222-8004 80.000 CURITIBA - PARANÁ

Uśmiechnij się...

— Wandziu, mów mił mama do córki, twój profesor nie będzie ci udzielał więcej lekcji muzyki, bo tylko czas tracisz a ja muszę za to płacić. — Jak to mam? Przecież zdaje gramy! — Wiedziałam, jak cię podczas lekcji całował! — Alez mammo: to było podczas paury.

Ona: nie wolno zaczepiać na ulicy porządnej kobiety. On: ale pani na porządną nie wygląda.

— Gdyby nie moja żona, mów mił gość do przyjaciela, byłby mnie obrabował złodziej. — A cóż? Obroniła cię? — Nie, tylko przedtem wszystkie pieniądze mi zabrała.

Jeden z ucni informuje nauczyciela, że Lenin miał półtora metra wysokości. Skąd to wiesz - pyta nauczyciel. — Bo mój ojciec podnosi rękę na wysokość szyi i mówi że ma dotąd Lenina, a mój ojciec ma metr osiemdziesiąt.

- ADUBOS LIQUIDOS ENVY
- ADUBOS COMPOSTOS
- ADUBOS SIMPLES
- PULVERIZADORES
- FUNGICIDAS
- INSETICIDAS
- HERBICIDAS

MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRAÇA ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA. Avenida 7 de Setembro, 2.064 - Fone: 224-1296 Caixa Postal, 1139 - Teleg: "PROAGRO" 80.000 - CURITIBA - PARANÁ

A Zaluski facilita os bons negócios

A ZALUSKI - Corretora de Títulos e Câmbio Ltda., oferece assessoria qualificada com atendimento personalizado e tecnologia seletiva em seus diversos departamentos: Ações, Renda Fixa, Importação e Exportação. Se você procura orientação para investimentos e operações financeiras com rentabilidade e segurança, procure-nos ou solicite nossa visita.

ZALUSKI - Corretora de Títulos e Câmbio Ltda.

ZALUSKI - Distribuidora de Títulos e Valores Mobiliários Ltda.

Av. Salgado Filho, 16 - 1.º Andar - PABX 25-9700 - P. Alegre - Telex (051) 1407 BR

ha... e. Zaluski, ie i sanitarne, owadoboscze. 3366 e 223-4008 (Ordem) PARANÁ

Novo Superior Geral da C.M. e Filhas da Caridade tomou posse

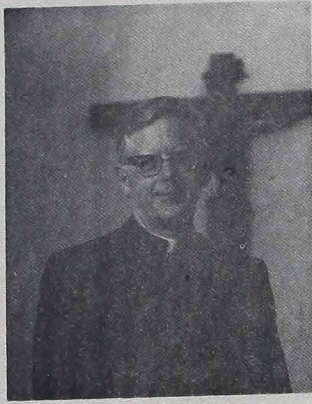
Como já havíamos noticiado, há algumas semanas atrás, foi eleito o novo Superior Geral da Congregação da Missão: PADRE RICHARD MC CULLEN.

A sua eleição deu-se durante a Assembleia Geral da Congregação da Missão, realizada em Roma, de junho a julho deste ano. O Pe. Richard já tomou posse do seu novo cargo que será exercido pelo período de seis anos. Ele é o 22.º Superior Geral da C.M. Sua atuação dar-se-á também junto às Filhas de Caridade, Congregação esta também fundada por São Vicente de Paulo.

Richard Mc Cullen é irlandês e conta com 54 anos de idade.

Trabalhou sobretudo em Seminários e fez frequentes retiros para Sacerdotes e Irmãs.

Ele era, até agora, Visitador da Província da Irlanda e muito estimado por seus coirmãos, Ordenou-se em 1952. Além dos estudos ordinários, cursou Direito Canônico, em Roma, e obteve, na Universidade de Dublin a licenciatura em Inglês. Foi professor de Direito Canônico e Moral durante muito tempo e diretor espiritual do Seminário Maior da Irlanda. Conhece vários países e esteve, temporariamente, na Missão da Nigéria.

Padre Richard Mc Cullen — o novo Superior Geral da Congregação da Missão e das Filhas da Caridade.

Após ter sido eleito, o Pe. Mc Cullen improvisou algumas palavras, nas quais expressou sua aceitação, dizendo:

"Queridos coirmãos!

Quando o Pe. Richardson me nomeou Visitador da Província da Irlanda, cinco anos e meio atrás, recordo que logo comecei a ver ao meu lado a luz nova o modo com que São Vicente terminava suas cartas quando escrevia a seus coirmãos: "Indignus sacerdos Congregationis Missionis".

A partir daí, em minha correspondência com os coirmãos de minha Província, usei essas palavras: "Indigno sacerdote da Congregação da Missão". E agora, nessa manhã, vejo maior profundidade nas palavras: "Indignus sacerdos Congregationis Missionis".

Desde que cheguei a esta Assembleia, faz quatro semanas, me senti mais pequeno ao ver que tantos coirmãos, a meu ver, têm maior amor pela Congregação e maior preocupação pelos pobres do que eu.

Penso que as assembleias são experiências que convidam à humildade. Sempre voltei para casa sentindo-me mais pequeno e sinto isto intensamente, nesta manhã. No plano natural, experimentei muitas vezes que os irmãos super valorizaram meus talentos. Escutei as palavras de Jeremias e a letra da Missa esta manhã: "Ah, Domine, nescio loqui" (Ah, Senhor, não sei falar). Meu conhecimento de enigmas é muito pequeno e eu disse isto aos meus coirmãos. Dois ou três dias atrás, quando me encontrei com o Pe. Richardson, e, à noite passada, com os coirmãos da Irlanda comecei a ter medo do que poderia acontecer. E um deles disse: "Não importa quanto sejas digno,

ou o que deixastes de fazer; trata-se de uma chamada à conversão".

E nesse espírito que aceito a eleição desta manhã, como uma chamada à conversão, a meu maior amor pela Congregação e por seus irmãos quando poderei expressá-lo e profundi o sentimento de gratidão e apreço por tudo que o senhor fez pela Congregação, nesses dez anos.

Tudo o que posso dizer agora é que aceito a eleição e o ofício e quanto aos demais o que posso dizer é: "Nas tuas mãos, Senhor, entrego o meu espírito e a minha vida".

VISITA AO PAPA

No domingo, 27 de julho, o Papa João Paulo II recebeu, em uma sala de Castelgandolfo, os membros e ajudantes desta 36.ª Assembleia Geral da Congregação da Missão. Depois de um cordial e conciso discurso de saudação do Superior Geral, o Papa recordou ao Pe. Mc Cullen que ele era o sucessor de São Vicente e do Pe. Richardson e falou, dirigindo-se aos novos membros da Congregação, de alguns pontos gerais e comuns às famílias religiosas e deu a sua Bênção a todos.

Após isto, sorridente e sensível, o Papa misturou-se com todos, saudando a uns e outros e foi também saudado com aplausos e abraços.

- Proibição das Pílulas -

O Ministério da Saúde poderá impor a proibição da comercialização de alguns tipos de pílulas anticoncepcionais, dependendo dos exames que serão feitos em todas as marcas disponíveis no mercado por técnicos da Organização Mundial da Saúde, que estarão no Brasil em setembro e outubro, a pedido do Governo. A revelação foi feita dias atrás pelo ministro Waldyr Aroverde, da Saúde. Ele disse ainda que é intenção oficial disciplinar a propaganda de medicamentos impedindo a veiculação de anúncios enganosos.

Aroverde revelou também que os técnicos da Coordenadoria de Reprodução Humana da OMS, durante o tempo em que permanecerem no Brasil, darão assistência ao Ministério da Saúde e Previdência para a elaboração do plano de planejamento familiar que está sendo desenvolvido pelo Governo. No caso dos anticoncepcionais, o ministro informou que todos os títulos serão avaliados pelos especialistas,

com o objetivo de verificar eventuais efeitos colaterais danosos à saúde. "Só então tomaremos alguma atitude", adiantou.

Ele demonstrou ser intenção governamental impedir a veiculação de propaganda que induza o consumidor a tomar remédios arbitrariamente ou para moléstias duvidosas. O ministro considerou impossível evitar a automedicação: "Esse é um problema cultural que afeta todos nós".

Na sua opinião, disciplinar a propaganda, os anúncios levariam os consumidores a usarem os remédios, mesmo que automeDICADOS, apenas para suas indicações específicas.

Aroverde admitiu que após esse disciplinamento poderão surgir novas proibições e "listras negras" de medicamentos, mas negou que a intenção do governo seja a de reduzir ao mínimo indispensável a quantidade de títulos em disponibilidade no mercado farmacêutico. "Apenas serão proibidos os falsos, enganosos", esclareceu.

POLIOMIELITE

Dentro de três anos o Brasil terá mantida sob controle a poliomielite e então o Governo desenvolverá um trabalho específico para tentar erradicá-la, falou o Ministro da Saúde. Disse que procedimento igual será tomado em relação ao sarampo, embora em prazo mais elástico. No ano que vem, explicou Waldyr Aroverde, essa doença merecerá uma campanha nacional de vacinação. A exemplo do que ocorre com a paralisia infantil.

Segundo o ministro, um dos problemas mais enfrentados pelo Governo hoje para o combate à poliomielite é a falta de macacos do tipo "sercopitecus", imprescindíveis para a fabricação da vacina — pois em seus rins é que são feitas as culturas do vírus. Aroverde informou que o Itamaraty já providenciou a importação de 200 desses macacos a países africanos. "No nosso centro de primatas de Belém — disse — tentaremos obter a cultura a partir de outras espécies, além de reproduzir os "Sercopitecus" adquiridos no Exterior.

Uma farmácia no corpo

"Não faça do seu organismo uma farmácia". O alerta foi feito em Santo André pelo professor Carlos da Silva Laeaz, especialista em farmacologia, ao denunciar os danos que o uso excessivo de medicamentos "inúteis" vem provocando na saúde da população brasileira. Segundo ele, é necessário que se tomem medidas no sentido de que a propaganda abusiva de remédios por órgãos de comunicação de massa seja controlada rigorosamente.

Ao anunciar o combate às doenças provocadas por prescrições indevidas, utilização de medicamentos apenas por meio anunciado pela televisão e de lesões causadas por furugias feitas por médicos não especialistas no assunto, Carlos da Silva Laeaz salientou que não é possível calcular o número de casos dessa natureza, já que se trata de uma patologia que só agora começou a ser estudada e analisada mais profundamente.

"Não preservar, às vezes, pode ser uma virtude" — disse o professor. Segundo ele, um dos motivos para que o assunto seja considerado de grande importância é que no Brasil há cerca de 9.500 médicos por ano. Assim, conforme Laeaz, é preciso, antes de tudo, que o médico não seja um laboratório nenhum jamais fabricará. Outros profissionais citados pelo farmacólogo para que a população não sofra prejuízos com medicamentos mal administrados são a redução do consumo, fiscalização quanto ao abuso de propaganda, eliminando-se os medicamentos inúteis, reestabelecimento das normas quando estritamente necessário e estabelecimento de normas no sentido de que as cirurgias só sejam feitas por médicos especialistas.

Óleo será substituído pelo carvão mineral

A continuidade do programa de substituição de óleo combustível por carvão mineral nas indústrias de cimento, iniciado no ano passado, dependerá de financiamentos e, nesse aspecto, é fundamental a utilização de recursos do Banco Nacional de Desenvolvimento Econômico — BNDE. A apreciação consta de um relatório do Conselho de Administração da Companhia Siderúrgica e de Siderurgia — Consider — sobre o desenvolvimento do programa, encaminhado ao ministro da Indústria e Comércio Camilo Penna. Esse relatório afirma que o programa é o arsenal de medidas possíveis de serem adotadas com o fim de obter os financiamentos, e, portanto torna-se importante a utilização de recursos do BNDE.

No ano passado, foi firmado um protocolo entre o governo e o setor siderúrgico estatal e privado, para a substituição de óleo combustível por carvão mineral. A primeira etapa do programa prevê medidas de curto prazo, até junho de 1981, para racionalizar e economizar combustível incluindo a melhoria e melhor utilização dos equipamentos das siderúrgicas e a redução dos custos.

De acordo com o relatório do Consider, essas duas medidas praticamente já se esgotaram e as novas despesas determinadas financiamentos, pois implicarão a aquisição e montagem de determinados equipamentos e mesmo a alteração do projeto industrial. O protocolo firmado entre a Indústria e o Siderúrgico estabeleceu que o Ministério da Indústria e do Comércio, através do BNDE, deve liberar até junho de 1981, financiamentos equivalentes a 1.500 mil ORTNs (cerca de 811 milhões de cruzeiros); até dezembro de 82, mais 1.500 mil ORTNs (C\$ 8,7 bilhões) e até o final de 84 mais 1.500 mil ORTNs (C\$ 9,9 bilhões).

O mesmo protocolo estima uma redução no consumo de óleo combustível de 290 mil toneladas por ano, a partir de julho de 1981; mais de 400 mil a 490 mil toneladas por ano, a partir de dezembro de 82; e de mais de 430 a 520 mil toneladas por ano, a partir do final de 88.

- RESUMIDAS -

★ POLUIÇÃO X SAÚDE

Um dos assuntos incluídos no temário científico do XX Congresso Brasileiro de Pneumologia e Fisiologia, que será realizado em Fortaleza, de 26 a 30 de outubro, será sobre a poluição. Como informou o médico especialista Edmundo Blundi, do Rio de Janeiro: "Poluentes ocupacionais como berílio e asbestos já estão sendo transformados em poluentes atmosféricos, pois, escapando das fábricas e contaminando as famílias vizinhas a esses locais, são também levados nas roupas e utensílios dos operários para suas residências, contaminando com isso até suas famílias".

Edmundo Blundi, explicou que poluição atmosférica é um dos mais discutidos assuntos da atualidade, provocando males imperceptíveis

inicialmente. Os quatro maiores poluentes atmosféricos são os óxidos de enxofre, monóxido de carbono e partículas, de acordo com o tamanho, densidade, forma, concentração, tendência à agregação e impacto sobre o pulmão. Não há dúvida de que a poluição atmosférica é capaz de determinar bronquite crônica, enfisema pulmonar, câncer do pulmão. Mas a grande lição dos desastres causados pela poluição atmosférica foi em Londres, 1952, morreram quatro mil pessoas em uma semana. Mas, as pessoas saudas quase não sofreram, morreram enfisematosas, bronquíticas crônicas e asmáticas, pois a poluição atmosférica naquela semana exacerbou as doenças pré-existentes, levando os pacientes à morte.

Em qualquer caso, o apostador estará concorrendo aos três prêmios estipulados pela Caixa Econômica Federal: 30 por cento para a "quina" (cinco dezenas certas), 30 por cento para a "quadra" (quatro dezenas certas) e 40 por cento para o "terno" (três dezenas certas). Os percentuais serão distribuídos no "racha" entre cada categoria de apostas e como a probabilidade é de haver maior número de acertadores no "terno" fica para esta modalidade um bolo mais recheado. A aposta mínima custará 20 cruzeiros.

★ CRIPTA DA IGREJA DE NOTRE DAME

A cripta da Igreja de Notre Dame, em Paris, que havia sido destinada ao estacionamento subterrâneo de automóveis, foi devolvida ao público francês como museu da história da cidade, desde o império romano até os nossos dias. O fim nada glorioso que estava destinada a cripta só não foi alcançado graças ao interesse da Rainha Sofia, da Espanha, que visitou o local em 1977 e colaborou para que a municipalidade fosse persuadida e desistisse de seu intento. O custo de transformação foi elevado, mas na opinião do povo francês foi compensador. A cripta está situada sob a praça em frente a Catedral, e tem 114 metros de comprimento, com um teto com vigas de mais de dez metros de altura. Lá são exibidas peças históricas de "Ile de la Cité", o coração de Paris, desde o século III antes de Cristo até o obra do barão de Haussmann, que transformou grande parte da cidade durante o segundo império até meados da década de 1800.

★ TOLEDO TERÁ FACULDADE

O Ministro da Educação, sensibilizado pelas reivindicações do povo de Toledo (PR), por intermédio do deputado federal Antonio Mazurek, assinou duas exposições de motivos ao Presidente da República, propondo criação de Cursos de Filosofia e Ciências

Econômicas de Nível Superior, naquela cidade. Os documentos já foram, pois, encaminhados aguardando-se unicamente um Decreto Presidencial para a criação do povo de Toledo verha a se tornar realidade.

★ ECONOMIA DE ÓLEO COMBUSTÍVEL

O Governo economizará de 100 mil a 120 mil barris diários de óleo combustível quando, a partir de 1.º de janeiro de 1981, entrar em vigor portaria baixada, na semana passada, pelo Conselho Nacional do Petróleo, suspendendo o fornecimento de derivados para fins energéticos à indústria de serraria, às atividades agrícolas ou industrial de secagem de grãos, folhas, madeiras e minérios, bem como as pré-secações em cerâmicas.

Segundo o presidente do órgão, a medida visa estimular o desenvolvimento de fontes alternativas de energia, tais, como o carvão vegetal, as palhas de milho e de

arroz, serragens, lenha e bagaço de soja.

A medida, conforme explicaram fontes do Ministério das Minas e Energia, já deveria ter entrado em vigor em janeiro deste ano, mas foi protelada por mais doze meses devido aos protestos das indústrias envolvidas no problema, que encaminharão documentos ao ministro César Cals, quando não terem quaisquer incentivos para fazerem tal opção. Este, no entanto, revelou que não há hipótese alguma, por entender que dois anos, por entender que os interessados se preparassem para não mais usarem o óleo combustível nas suas atividades.

TYGOD

"LUD"

KURY

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St

St